Νόελ Κάουαρντ, *Ιδιωτικές ζωές*, Θέατρο Αμόρε, χειμώνας 2003

Όταν το οικονομικό πρόβλημα είναι λυμένο, τότε η επιβίωση του ανθρώπου είναι απλώς ένα ευχάριστο παιχνίδι. Όλα διευθετούνται με μια υπογραφή σ' ένα μπλοκ επιταγών, χωρίς έγνοιες, ευθύνες και άγχος. Τότε όλος ο κόσμος γυρνά γύρω από το Εγώ και την ικανοποίησή του. Πρόκειται για την ελευθερία που πα-

ρέχει στον άνθρωπο η οικονομική ευμάρεια. Συνήθως σε τέτοιες περιπτώσεις το άτομο γίνεται εγωκεντρικό, φίλαυτο, αλαζονικό και κυνικό. Πορεύεται χωρίς ιδιαίτερους στόχους με μόνη επιδίωξη την προσωπική του ευχαρίστηση. Στην πορεία αυτή ίσως συγκρουσθεί και με την ηθική της καθεστηκυίας τάξης στην οποία ανήκει, φυσικά όχι λόγω ενσυνείδητης αντίστασης, αλλά κυρίως από καπρίτσιο, πλήξη και διάθεση πρωτοτυπίας.

Τέτοιες φιγούρες της κοινωνικής ελίτ του 1930 μας παρουσιάζει στο έργο του ο Νόελ Κάουαρντ. Φιγούρες που ελάχιστα διαφέρουν από τις σύγχρονες ομολόγους τους. Ζωές που στροβιλίζονται με κεντρομόλο επιτάχυνση αποκλειστικά προς το Εγώ τους κι ιδιαίτερα προς ό,τι αφορά στο ερωτικό τους ένστικτο. Ζωές που κινούνται στην επιφάνεια, στο αδιάκοπο κυνηγητό της ευχαρίστησης. Νιόπαντρα ζευγάρια συμβατικών γάμων, σαρκοφάγες ερωτικές σχέσεις, που στηρίζονται στην ελαφρότητα και πάσχουν από έλλειψη κατανόησης και ουσιαστικής αγάπης.

Το έργο στην προσπάθειά του να περιγράψει τη ρηχότητα τέτοιων σχέσεων προσαράζει στα αβαθή. Περιορίζεται στην εξωτερική περιγραφή κοινότοπων και προσδοκώμενων καταστάσεων, αδιαφορώντας για τα αίτια που τις προκαλούν. Αδυνατεί να ξεγυμνώσει τους χαρακτήρες. Παρ' όλα αυτά δημιουργεί μία ευφρόσυνη ατμόσφαιρα και σκηνές με απολαυστικό χιούμορ.

Η σκηνοθεσία (Γιάννης Χουβαρδάς) έδωσε έκταση και ένταση στους ήρωες και ρυθμό και αρμονία στην παράσταση. Δεν έλειπαν όμως και κάποιες κινησιολογικές υπερβολές, όπως και το κλισέ -πια- αναιτιολόγητο γυμνό, καθώς και οι μακροσκελείς μουσικές παρενθέσεις, που θα μπορούσαν να είχαν συντομευτεί, για να αποφευχθεί η επανάληψη. Η μετάφραση (Χριστίνα Μπάμπου-Παγκουρέλη) μεστή και ηθογραφική. Ευφορία και ανάσα δροσιάς τα σκηνικά και τα κοστούμια της Λίλης Πεζανού.

Η παράσταση στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο στους ώμους άξιων ηθοποιών. Η Άννα Μάσχα (Αμάντα) διαβολικό θηλυκό, γοητευτική, αψεγάδιαστη. Πλούσιο το ταλέντο της και στην κωμωδία. Ο Ιερώνυμος Καλετσάνος (Βίκτορ) έπλασε τον τύπο του με αξιοπρόσεχτη λεπτομέρεια. Υπηρέτησε με το πιο καίριο κι αγνό ύφος το συμβιβασμένο, συγκαταβατικό, ολίγον αφελή, ερωτευμένο μεσόκοπο σύζυγο. Αξέχαστη η σκηνική του παρουσία. Η Ιωάννα Παππά (Σύμπιλ) φυσική κι αυθόρμητη, με κάποιες όμως ηχητικές ακρότητες. Ο Ακύλλας Καραζήσης ('Ελιοτ) έμοιαζε να μην έχει κατασταλάξει στην επιλογή της γραμμής που θα ακολουθούσε για το ρόλο του. Σωστός κατά βάση, ειρωνευόταν στα σημεία τον ήρωά του, ξεφεύγοντας από το γενικότερο ύφος. Παράκληση, να ακούγονται ολοκληρωμένα και καθαρά όλες οι φράσεις.

Υπάρχουν θεατρικά έργα όπου το "ιδιωτικό" εξακτινώνεται στο καθολικό. Σίγουρα, οι παραπάνω "ιδιωτικές ζωές" δεν ανήκουν σ' αυτήν την κατηγορία. Θα αποτελέσουν όμως θέμα συζήτησης πολλών ζευγαριών-θεατών που θα αναγνωρίσουν στοιχεία της δικής τους συμπεριφοράς στα σκηνικά δρώμενα. Ας ευχηθούμε ότι το πικρό γέλιο που συνοδεύει την παράσταση θα ακολουθήσει η ουσιαστική αναζήτηση των αιτίων.

Αθήνα

Εύη Προύσαλη
Θεατρολόγος